Statenvergadering d.d. 11 november 2026

Algemene Politieke Beschouwingen (Begroting 2027)

Bijdrage van Gertjan Zuur

Voorzitter,

11 november is de dag, dat ik onze beschouwing over de begroting 2027 voordragen mag. De laatste Algemene Beschouwingen van deze bestuursperiode. We kijken vooruit, maar ook terug. Het CDA doet dat, zoals altijd, vanuit een constructieve samenwerking en creatieve verbinding. Daarbij staat voor het CDA de letter V centraal. De V van **Verbinding**, **Vertrouwen** en **Verantwoordelijkheid**.

Allereerst **Verbinding** en **Vertrouwen**

Het CDA gelooft dat de kracht van Drenthe zit in de betrokkenheid van haar inwoners. In Naoberschap, dus. Vrijwilligers, verenigingen, kerken, dorpsbelangen-organisaties, ondernemers en maatschappelijke organisaties zorgen er samen, in **verbinding** met elkaar, iedere dag weer voor dat onze dorpen en buurten levendig zijn en blijven. Het CDA heeft veel **vertrouwen** in deze kracht van de samenleving. Zij ziet het als taak van de provincie om initiatieven mogelijk te maken, te ondersteunen, belemmeringen weg te nemen en verdere **verbinding** mogelijk te maken. En te steunen, vandaar dat wij het amendement Naoberschap versterken, mede indienen. Dat uit zich ook in Regiodeals, waarbij partijen de verbinding zoeken, met elkaar en met Den Haag. Het CDA is daar een warm voorstander van. Regiodeals zijn hét instrument omdat zo goede regionale, samenhangende en ambitieuze plannen voorzien worden van voldoende financiële middelen en gerealiseerd kunnen worden. Dát draagt bij aan het vasthouden of terug laten keren van jongeren, die het woon-, werk- en leefklimaat in Drenthe waarderen. Maar ook voor de letterlijke betekenis van **verbinding** heeft het CDA zich in de afgelopen periode hard gemaakt, zoals ten aanzien van de bereikbaarheid van het Noorden te borgen en te verbeteren. Mét resultaat. Wij **vertrouwen** erop dat het onderhoud van de infrastructuur en verbetering/uitbreiding van de flessenhals Meppel en de Nedersaksenlijn gerealiseerd worden. Volle kracht nu vooruit om ook via een verbeterde Kornwerderzandsluis o.a. de containerhaven van Meppel beter op de kaart te krijgen. Tevens zien wij verder verbeterend OV via bijv. een nieuwe aanbesteding, maar ook reismogelijkheden, met de langverwachte Doe-mee-pas vol verwachting én **vertrouwen** tegemoet. Wij dienen dan ook mede de motie in Drenthe bereikbaar tot 2040.

En dan van **Verbinding** en **Vertrouwen** naar **Verantwoordelijkheid**

Het programma, waarbij de provincie én ook het CDA haar **verantwoordelijkheid** neemt, is de Sociale Agenda. Aanvullend op het beleid van de gemeenten, maakt de provincie het verschil. Dit in het belang van elke Drent. Wij denken daarbij bijv. aan de activiteiten in het kader van vrijheid en veiligheid. Geschiedenisonderwijs en respect voor ons Nederlands verleden, en de bijbehorende vlag als symbool, zijn voor het CDA waardevol. Waar komen we vandaan, welke lessen hebben we geleerd. De doorontwikkeling van Westerbork, mede door ons mogelijk gemaakt, blijven we steunen, waar nodig/mogelijk. En wij dienen het amendement over het Programma Veilige School Drenthe mede in. En over de zorg: het CDA verwacht veel van de recent gestarte campagne om meer huisartsen naar Drenthe te trekken, mede dankzij onze motie. En ook de steun op cultureel en sportief gebied, zowel breed als via grote evenementen zorgt voor een plus in velerlei opzichten. Mede daarom dienen ook wij de motie in voor een structurele plus voor ondersteuning voor sportevenementen.

In geen enkel ander onderwerp is in de afgelopen jaren **verantwoordelijkheid** zo expliciet aan de orde gekomen als bij Landbouw en Natuur. Dat blijft nog wel even zo. “Meer dan ooit hebben we elkaar nodig voor vooruitgang en oplossingen. Daarbij hoeft ‘vooruit’ niet altijd ‘rechtdoor’ te zijn.” Wijze woorden van Egbert van Dijk, voormalig gedeputeerde, die ook bij dit onderwerp passen. En ik zou eraan willen toevoegen: ‘Maar stilstand is achteruitgang.’ Daarom heeft het CDA in juli van dit jaar nadrukkelijk **verantwoordelijkheid** genomen, om te kiezen vóór het TLGD, als antwoord op de te eenzijdige en uniforme landelijke regelgeving. We zien inmiddels ook dat daar positief op wordt gereageerd vanuit Den Haag. Natuurlijk, we zijn er nog niet, maar het toont wel aan dat de weg die is ingeslagen, de goede is.

Drenthe is uniek en kent een eigen identiteit. Dat uit zich in fysieke, maar ook niet-fysieke kenmerken, Het CDA wil de Drentse geschiedenis, het erfgoed en immateriële tradities beschermen en uitdragen. Dat geldt ook voor het Drèents, de Drentse Taol. Mede geïnitieerd door het CDA is er een waardevol onderzoek ingesteld naar de stand van de Drentse Taal. Uit het vorige week gepresenteerde onderzoek blijken positieve resultaten. Maar duidelijk is ook dat wil dit een blijvend effect sorteren, we eraan moeten werken, bijv. met aandacht voor alle doelgroepen, met name de jongeren. Vandaar dat wij, samen met de BBB, tevens gesteund door Sterk Lokaal en JA21 een motie indienen. Deze is, hoe toepasselijk ook, tevens voorzien van een Drentse versie, met dank aan het Huus van de Taol. Ik lees het dictum voor.

Verder dienen wij de Moties Asbest en Betaalbaar wonen in het zonnetje mede in.

Tot zover in eerste termijn, voorzitter